

ชื่อสมุนไพร รางแดง

ชื่ออื่น ก້องแกบ เขาแกลบ เहांดำ ฮองหน้ง ฮ้องหน้ง (เลย) ปลอกแกลบ (บุรีรัมย์) เถามวกเหล็ก เถาวัลย์เหล็ก (สระบุรี) กะเลียงแดง (ชลบุรี-ศรีราชา) แสงอาทิตย์ แสงพระอาทิตย์ รางแดง (ประจวบคีรีขันธ์) ก້องแกบ ก້องแกบเครือ ก້องแกบแดง เครือก້องแกบ หนามหัน (ภาคเหนือ) เถาวัลย์เหล็ก เถามวกเหล็ก กะเลียงแดง รางแดง (ภาคกลาง) ทรงแดง (ภาคใต้) ซอพะแหลโม (กะเหรี่ยง) ตะแซทุเหมาะ (กะเหรี่ยงแดง) กะเหรี่ยงแดง โกร่งเคอ เคือก້องแกบ เถาวัลย์ ย่านฮีเหล็ก

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ventilago denticulata* Willd.

ชื่อวงศ์ RHAMNACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้นรางแดง จัดเป็นไม้เถาขึ้นต้นกิ่งพุ่ม มักเลื้อยตามต้นไม้และกิ่งไม้ เถาเป็นสีเทา ผิวของลำต้นหรือเถาเป็นรอยแตกกระแหว่งเป็นร่องสีแดงสลับ ทำให้เกิดเป็นลวดลายที่สวยงาม (ลำต้นเมื่อยังอ่อนจะเป็นรูปทรงกระบอก เมื่อแก่แล้วจะแตกเป็นสีแดง) ตามกิ่งอ่อนมีขนสั้น ๆ ใบ แผ่นใบเป็นสีเขียว ใบคล้ายกับใบเล็บมือนางหรือกะดังงาไทย ใบเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ ลักษณะของใบเป็นรูปไข่ยาว รูปไข่แกมขอบขนานหรือรูปวงรีแกมขอบขนาน ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นจักตื้น ใบมีขนาดกว้างประมาณ 4-6 เซนติเมตร และยาวประมาณ 8-14 เซนติเมตร ส่วนก้านใบสั้นเมื่อนำใบมาผิงไฟเพื่อทำยาจะมีกลิ่นคล้ายกับกลีบขาวดอก ออกดอกเป็นช่อตามซอกใบใกล้กับปลายยอด ดอกย่อยมีจำนวนมาก กลีบดอกเป็นสีเขียวแกมเหลืองหรือสีเขียวอมขาว ผลเป็นผลแห้งไม่แตก ผลมีรูปร่างกลม ด้านปลายผลแผ่เป็นครีบกคล้ายปีกแข็ง ภายในมีเมล็ดประมาณ 1-2 เมล็ด

รางแดง

การกระจายพันธุ์

พรรณไม้ชนิดนี้มักขึ้นตามป่าโปร่ง มีถิ่นกำเนิดอยู่ทางจังหวัดสระบุรี ส่วนในกรุงเทพฯ มีการปลูกกันบ้างตามบ้าน

การขยายพันธุ์

ทาบกิ่ง ชำกิ่ง ตอนกิ่ง และใช้เมล็ด

เถา

ดอก

ผล

สรรพคุณ

ช่วยลดความดันโลหิต ลดระดับน้ำตาลในเลือด ลดคอเลสเตอรอล ละลายไขมัน ช่วยลดน้ำหนัก เฝ้าผลาญไขมัน และช่วยขับเหงื่อใบนำมาคั่วแล้วใช้ชงกับน้ำดื่มเหมือนชา **ยอดอ่อน ใบ และเปลือกต้น** ใช้เป็นส่วนประกอบในการทำยาสมุนไพรแก้รังแค ซึ่งจะประกอบไปด้วยสมุนไพรอื่น ๆ อีก เช่น ส้มป่อย หรือมะนาวหรือมะกรูด ใบหมีเหม็น และน้ำต่าง (น้ำขี้เถ้า) นำมาต้มรวมกันแล้วนำน้ำที่ได้มาสระผมจะช่วยแก้ รังแคได้